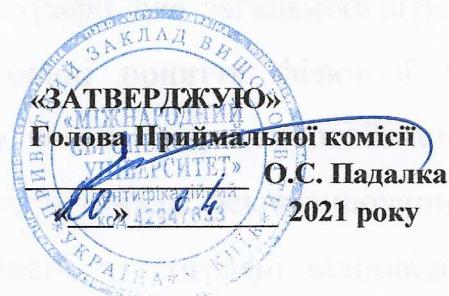

**ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Програма підготовки до вступу до Міжнародного європейського
університету (спеціальність складною на основі загальної середньої освіти)
з географією. Задачаємо за змістом інформації програми з географії
навчальних завдань, по програмам високої освіти з географії
спеціальності соціальної географії України та залученням
існуючих навчальних програмних та відповідних в усіх
Міністерством освіти і науки України. Особливий уваги
відводиться тестам, рекомендованих МОН України.

Матеріал програми та змісту залишається рукою.

ПРОГРАМА

для підготовки до вступної співбесіди
з географії

1. Планета Земля
2. Географічна карта
3. Фізика і рух Землі
4. Атмосфера і рельєф
5. Астрономія
6. Гідрографія
7. Біотопи
8. Фізична географічна супутність Землі та планетарія

Схвалено

на засіданні кафедри суспільних наук
та мовної підготовки

Протокол №2 від «05» Ок 2021 р.
Завідувач кафедри С.С. Печенізька

1. Географічне положення
2. Рельєф, геоморфіза будова і коритні критерії
3. Клімат і альтітурні ресурси
4. Водорізні зони
5. Грунтоземний покрив, земльні ресурси
6. Рекреація, георекреція
7. Промислові геологічні та фізико-географічні ресурси

Київ -2021

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму курсу «Географія» для вступу до Міжнародного європейського університету (співбесіда) складено на основі програми загальноосвітньої школи. Зважаючи на варіативність програм з географії для загальноосвітніх навчальних закладів, до програми внесено основні поняття фізичної та економічної і соціальної географії України та світу, вивчення яких передбачено всіма чинними програмами і відображене в усіх підручниках, рекомендованих Міністерством освіти і науки України. Обсяг знань з географії відповідає вимогам тестів, рекомендованих МОН України.

Матеріал програми розділено за такими розділами:

I. Фізична географія

1. План місцевості
2. Географічна карта.
3. Форма і рух Землі.
4. Літосфера і рельєф
5. Атмосфера.
6. Гідросфера
7. Біосфера
8. Фізико-географічний огляд частин світу та материків

II. Географія України

A. Фізична географія України

1. Географічне положення.
2. Рельєф, геологічна будова і корисні копалини
3. Клімат і кліматичні ресурси
4. Внутрішні води
5. Ґрунтовий покрив, земельні ресурси
6. Рослинність і тваринний світ
7. Природні комплекси і фізико-географічне районування

Б. Економічна і соціальна географія України

1. Економіко- і політико-географічне положення
2. Населення і трудові ресурси
3. Формування господарського комплексу та його структура
4. Промисловість
5. Раціональне використання природних умов і природних ресурсів та їх охорона

2. Географічна карта.

III. Економічна і соціальна географія світу

1. Сучасна політична карта світу
2. Географія світових природних ресурсів
3. Географія промисловості світу
4. Глобальні проблеми людства

3. Букри. Грецькі міфи

Світова література та її бітва з Адріатичним морем. Культурні традиції Римської імперії про флоти Девіл Сінкантактів, які плавали від Риму до Єгипту. Робота обговорює відсутність біогеографічного підходу. Вивчення міфології та міфологічної традиції.

4. Астрономія та астрономічні міфи

Північно-буцька "Зоря". Відмінні якісні особливості бічної зорі. Північна місія: міф про подорожчика, що відвідує небо, але не може від'їхати від небес. Робота про давньогрецькі вірування про зорю, які зуміли згадати її відсутність. Вивчення гіпотези про походження "Зорі" з Альбіону. Тиндрійську зорю та її відповідь на міф про "росієр". Тиндрійську зорю підібрані різноманітні назви, які відносяться до Зорі. Гера, суперечка, брильні, сіянівки-бріліни. Зоря-північна, або зоря-південна. Зоря-північна розглянута в постімперській діяльності. Міф про зорю-північну є складовою зорю-сирі.

5. Атмосфера.

Планети про атмосферу. Вивчені можуть з дужкою змінити сферу. Планети

Програма

Розділ І. Фізична географія

1. План місцевості.

Поняття про план місцевості. Горизонт. Сторони горизонту. Способи орієнтування на місцевості. Уміння користуватися компасом. Азимут. Масштаб та його види. Абсолютна і відносна висоти точок місцевості. Використання планів у практичній діяльності людей.

2. Географічна карта.

Поняття про географічну карту. Основні відмінності географічної карти від плану місцевості. Типи карт. Вимірювання відстаней по карті за допомогою масштабу. Уміння по карті виміряти довжину річки, визначити висоту гір, глибину океанів і морів. Особливості картографічного зображення. Неминучість спотворення на картах внаслідок кривизни Землі: елементарні поняття про характер цих спотворень (відстаней, напрямків і площ). Градусна сітка на карті та її елементи. Географічна широта і довгота. Оконочна зйомка місцевості.

3. Форма і рух Землі.

Сонячна система та її будова. Характеристика планет земної групи. Розвиток уявлень про форму Землі. Фізико-географічне значення форми землі. Розміри земної кулі. Добове обертання Землі. Місцевий, поясний і декретний час, лінія зміни дат. Річний рух Землі та його наслідки. Тропіки і полярні кола.

4. Літосфера і рельєф.

Внутрішня будова Землі. Поняття «літосфера». Типи земної кори. Процеси зовнішньої геодинаміки. Вивітрювання. Робота вітру. Робота текучих вод. Робота льодовиків. Внутрішні сили, що зумовлюють зміни земної кори. Вулкани та райони їх поширення. Землетруси та райони їх поширення. Поняття "рельєф". Типи рельєфу земної поверхні: рівнини, низовини, плоскогір'я, гори і нагір'я. Гори складчасті, брилові, складчасто-брилові. Поняття про річкову долину. Значення рельєфу в господарській діяльності людини. Мінерали і гірські породи, що складають земну кору. Надра та їх охорона.

5. Атмосфера.

Поняття про атмосферу. Висота, межі і будова атмосфери. Загальна

циркуляція атмосфери. Нагрівання атмосфери. Зміна температури повітря залежно від географічної широти, висоти над рівнем океану. Тиск атмосфери і його вимірювання. Вітри та їх походження. Бризи, мусони, пасати, циклони і антициклони. Водяна пара в атмосфері. Атмосферні опади та їх утворення. Розподіл опадів на поверхні земної кулі. Вимірювання кількості опадів. Погода. Характеристика складових стану погоди. Спостереження за погодою. Значення вивчення погоди для народного господарства. Клімат. Залежність клімату від географічної широти, близькості моря, морських течій, рельєфу і висоти місцевості. Значення клімату в господарській діяльності людини.

6. Гідросфера.

Поняття про гідросферу. Світовий кругообіг води. Світовий океан та його частини: океани, моря, затоки і потоки. Особливості рельєфу дна Океану, характерні риси клімату океанів, основні морські течії, господарське освоєння океанів. Фізичні характеристики океанічних вод. Уміння визначати глибини на карті. Рух води в Світовому Океані. Морські течії. Господарське значення морів. Розчленованість берегової лінії. Підземні води. Джерела. Використання підземних вод і джерел. Річка та її частини. Живлення річок. Басейни і вододіли. Канали та водосховища. Використання річок у господарській діяльності людини. Озера, типи озерних улоговин та їх господарське використання. Болота та їх використання. Льодовики.

7. Біосфера.

Поняття про біосферу. Походження і поширення життя на Землі. Рослинність суходолу та океану. Тваринний світ суходолу та океану. Вплив біосфери на інші оболонки. Вплив людини на біосферу. Географічна оболонка. Поняття про географічну оболонку. Загальні риси географічної оболонки. Поняття про природний комплекс. Взаємодія рельєфу і клімату та їх вплив на ґрунти, рослинність, тваринний світ. Зміна природних комплексів під впливом господарської діяльності людей. Фізико-географічний огляд частин світу та материків. Європа. Азія. Африка. Америка. Північна Америка. Південна Америка. Австралія. Антарктида. Тихий океан. Атлантичний океан. Індійський океан. Північний Льодовитий океан. Південний океан.

8. Фізико-географічний огляд частин світу та материків.

Європа. Азія. Африка. Америка. Північна Америка. Південна Америка. Австралія. Антарктида. Тихий океан. Атлантичний океан. Індійський океан. Північний Льодовитий океан. Південний океан.

П. Географія України

A. Фізична географія України

1. Географічне положення.

Предмет фізичної географії України. Оцінка вигідності фізико-географічного положення України. Географічне положення. Кордон. Дослідження території України. Джерела географічної інформації.

2. Рельєф, геологічна будова і корисні копалини.

Основні риси рельєфу: низовини, височини, гори. Тектонічна будова і тектонічні структури. Особливості геологічної будови території України. Геоморфологічна будова і основні форми рельєфу. Закономірності поширення, характеристика і господарська оцінка надр України. Паливні корисні копалини. Рудні корисні копалини. Нерудні корисні копалини.

3. Клімат і кліматичні ресурси.

Основні кліматотворні чинники. Загальні риси клімату. Типи повітряних мас. Розподіл температур повітря і опадів на території України. Основні кліматичні показники. Несприятливі погодні явища та їх наслідки. Енергетичні кліматичні ресурси. Прогноз погоди.

4. Внутрішні води.

Загальні гідрографічні особливості території України. Гідрологічний і гідрохімічний режими, флора і фауна. Поверхневі води, особливості їх формування й розподілу. Основні річки, річкові басейни. Канали. Озера і водосховища. Підземні води. Болота, їх типи і поширення. Водний баланс і водні ресурси України, способи їх раціонального використання і охорони.

5. Ґрунтовий покрив, земельні ресурси.

Умови ґрунтоутворення. Основні генетичні типи ґрунтів, закономірності їх поширення. Карта ґрунтів. Господарське використання ґрунтів. Земельні

ресурси. Охорона земельних ресурсів.

6. Рослинність і тваринний світ.

Різноманітність видового складу, закономірності поширення рослинності. Рослинні компоненти лісів, степів, луків, боліт. Різноманітність видового складу тварин. Faуністичні комплекси лісової, лісостепової, степової зон, Українських Карпат, Кримських гір. Несприятливі фізико-географічні процеси і явища.

7. Природні комплекси і фізико-географічне районування.

Умови розвитку і характерні риси природних комплексів. Розвиток ландшафтів України в антропогені. Зміни ландшафтів України за історичний час. Класифікація ландшафтів. Фізико-географічне районування України, його наукове і практичне значення. Природно-господарська характеристика природних зон України. Зона мішаних хвойно-широколистяних лісів. Лісостепова зона. Степова зона. Українські Карпати. Кримські гори. Природні комплекси морів, що омивають Україну, проблеми використання і охорони їхніх вод. Чорне море. Азовське море.

Б. Економічна і соціальна географія України

1. Економіко- і політико-географічне положення України.

Економіко-географічне положення і його господарська оцінка. Сучасний адміністративний поділ. Геополітичні аспекти взаємодії з іншими державами.

2. Населення і трудові ресурси.

Територіальні відмінності і чинники розміщення і густоти населення. Природні і екологічні умови життя населення та їхній вплив на основні показники його розміщення. Природний рух населення. Вікова і статева структура. Погіршення демографічної ситуації та шляхи розв'язання цієї проблеми. Типи міських поселень. Функції міст і міські агломерації. Сільське розселення та його територіальні відмінності. Демографічні проблеми сільського населення України, шляхи їх вирішення. Трудові ресурси та їх розподіл за галузями господарства в регіонах. Раціональне використання трудових ресурсів. Безробіття і його географічні аспекти.

3. Формування господарського комплексу України та його структура.

Поняття про господарство і національний господарський комплекс. Історія формування господарського комплексу. Основні риси галузевої структури господарства. Сучасні проблеми розвитку та територіальні організації.

4. Промисловість.

Загальна характеристика і розміщення промисловості. Галузева структура, спеціалізація і основні міжгалузеві комплекси. Сучасні проблеми і перспективи розвитку та розміщення промисловості. Паливно-енергетичний комплекс. Структура, місце і роль у господарському комплексі. Вугільна промисловість. Райони добування і використання вугілля. Проблеми і перспективи дальнього розвитку. Нафтова і газова промисловість. Основні райони нафто- і газо- видобутку. Перспективи розвитку нафтової та газової промисловості. Електроенергетика, її структура, розвиток і розміщення основних типів електростанцій. Екологічні проблеми розвитку паливно-енергетичного комплексу. Металургійний комплекс. Структура, місце і роль у господарстві. Чинники розвитку і розміщення. Сировинна база та її розміщення. Проблеми і перспективи розвитку металургійного комплексу. Хімічний комплекс. Значення, місце і роль комплексу. Сировинна база. Галузева структура хімічної промисловості. Географія окремих галузей хімічної промисловості. Проблеми і перспективи розвитку. Лісопромисловий комплекс. Структура і значення. Лісове господарство (лісозаготівельна промисловість). Деревообробна промисловість. Целюлозно-паперова промисловість. Лісохімічна і гідролізна промисловість. Проблеми і перспективи розвитку лісопромислового комплексу. Будівельний комплекс. Структура і значення. Чинники розвитку і розміщення. Сировинний комплекс.

5. Раціональне використання природних умов і природних ресурсів та їх охорона.

Вплив господарської діяльності на природні умови і природні ресурси. Геокоситуація в Україні. Види впливу на довкілля. Раціональне використання та охорона природних умов і природних ресурсів. Мінерально- сировинні

ресурси. Кліматичні ресурси. Проблеми охорони природних систем Чорного та Азовського морів і водних ресурсів. Земельні ресурси та їх використання. Біотичні ресурси, їх раціональне використання та охорона. Рекреаційні ресурси. Природно-охоронні комплекси.

III Економічна і соціальна географія світу

1. Сучасна політична карта світу.

Етапи формування політичної карти світу. Типологія країн. Показники, що визначають рівень економічного розвитку країн. Форми правління й адміністративно-територіального устрою країн. Сучасна політична карта. Європа. Азія. Африка. Америка.

2. Географія світових природних ресурсів.

Світові природні ресурси. Географія світових природних ресурсів. Мінеральні ресурси. Земельні ресурси. Лісові ресурси. Водні ресурси. Природні ресурси Світового океану. Ресурсозабезпеченість.

3. Географія промисловості світу.

Структура промисловості. Світова паливно-енергетична система. Географія вугільної промисловості. Географія нафтової промисловості. Географія газової промисловості. Електроенергетика світу. Чорна металургія та основні райони її розвитку і розміщення. Кольорова металургія та основні райони її розвитку і розміщення. Машинобудування, його структура та географія основних галузей. Хімічна промисловість.

4. Глобальні проблеми людства.

Виникнення глобальних проблем людства. Найважливіші проблеми сучасності. Демографічна проблема. Екологічна проблема. Енергетична проблема. Продовольча проблема. Проблема війни і миру. Проблема освоєння ресурсів океану та способи їх вирішення.

Структура тестового завдання

Завдання 1 - 20 - це завдання з вибором однієї правильної відповіді. Кожна правильна відповідь оцінюється в 10 балів.

Завдання оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів.

1-2 -100 балів	7- 150 балів	12 - 200 балів
3 - 110 балів	8 - 160 балів	
4 - 120 балів	9 - 170 балів	
5 - 130 балів	10- 180 балів	
6 - 140 балів	11 - 190 балів	

Час виконання завдань - 1 година.

Приклад тестового завдання

1. Важливу роль в регулюванні міжнародних конфліктів грає:

- а) ООН; б) ОПЕК; в) НАТО; г) Червоний Хрест.

2. Поклади бурого вугілля зосереджені на території України:

- a) у Донбасі; в) у Дніпровському басейні;
б) у Львівсько - Волинському басейні; г) на Подільській височині.

3. Чисельність населення України:

- a) зростає за рахунок природного руху населення;
 - б) зменшується за рахунок природного руху населення;
 - в) збільшується через покращення економічного становища;
 - г) збільшується за рахунок “старіння нації”.

4. Розвиток промисловості на території України залежить від таких чинників, як:

- а) трудові ресурси; в) кліматичні умови;
б) вікова структура населення; г) міграційні процеси.

5. До нетрадиційних джерел енергії в Україні належать:

- а) сонячна; б) води морів; в) вітрова; г) усі відповіді вірні.

6. Суверенні політичні утворення, що мають владу на певній території та ведуть на ній господарську діяльність — це:

- а) колонії; б) держави; в) країни; г) протекторат.

7. Причиною «Демографічного вибуху» у ХХ ст. вважають:

- a) стрімке зниження рівня смертності у країнах, що розвиваються;
 - б) зростання у світі кількості міст;
 - в) високий рівень розвитку промисловості у високорозвинених країнах;
 - г) підвищення природного прирісту населення.

8. Найбільший обсяг сировини в Україні містить заливорудний басейн:

- а) Криворізький; б) К е рченський; в) К р е менчуцький; г) Запорізький.

9. Найінтенсивніше гарячі води земних надр використовує:

- а) Турція; б) Ісландія; в) Куба; г) Казахстан.

10. Основним на теперішній час нафтогазоносним районом України є:

- а) Львівсько - Волинський; в) Керченський;
б) Дніпровсько - Донецький; г) Азово-Сивашський.

11. Глобальні проблеми людства під силу вирішити:

- а) Сполученим Штатам Америки; в) нікому;
б) Країнам Європи; г) спільними зусиллями людства.

12. Основною зерновою культурою в Україні є:

- а) пшениця; б) ячмінь; в) рис; г) кукурудза.

13. Найбільшим островом у Чорному морі, що належить Україні, є:

- а) Довгий; б) Бірючий; в) Джарилгач; г) Змійний.

14. Один з найбільших у світі марганцеворудний басейн:

- а) Нікопольський; в) Криворізький;
б) Донецько-придніпровський; г) Інгулецький.

15. Територія України розташована у півкулях:

- а) Західній і Північній; в) Східній і Північній;
б) Східній і Південній; г) Південній.

16. Промислові запаси ртутних руд на території України зосереджені:

- а) у Донбасі; б) на Волині; в) Карпатах; г) на Поділлі.

17. Найбільшим озером України є:

- а) Світязь; б) Синевір; в) Ялпуг; г) Донузлав.

18. Атомною електростанцією в Україні є:

- а) Старобешівська; в) Кременчуцька;
б) Рівненська; г) Запорізька.

19. Вкажіть річкові порти розташовані на Дніпрі:

- а) Київ; б) Вінниця; в) Маріуполь; г) Чернігів.

20. Основними технічними культурами в Україні є:

- а) цукровий буряк;
б) соняшник;
в) льон - довгунець;
г) усі відповіді вірні.

Список рекомендованої літератури:

1. Географія світового господарства (з основами економіки): навч.посіб./ [За ред. Я. Б. Олійника, І.Г. Смирнова]. - К.: Знання, 2015. - 640 с.
2. Гілецький Й.Р. Географія України (Фізична географія з основами загального землевживання): Підручн. для 8 класу. - Львів: ВНТЛ-Класика,

3. Гольцов А.Г. Геополітика та політична географія: підруч./ [Гольцов А.Г.]. - К.: ЦУЛ, 2015. - 416 с.
4. Дахно І.І. Економічна географія зарубіжних країн: навч. Посіб.- К.: ЦУЛ, 2016. - 320с.
5. Дітчук І. Л., Заставецька О. В., Ткач Д.В. Географія України: навч. посібник. - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2016.
6. Масляк П.О., Шищенко П.Г. Географія України: підруч. для 8 - 9 кл. серед. шк. - К.: Зодіак- ЕКО, 2014.
7. Топузов О.М., Тименко Л.В. Економічна і соціальна географія світу: Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закладів. - К: Зодіак-ЕКО, 2015.
8. Шищенко П.Г., Муніч Н.В. Фізична географія України: Підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. - К.: Зодіак - ЕКО, 2015.